

**STARTEN MET EEN BIOLOGICAL,
SUB-CUTAAN**

Inleiding

Deze folder is bestemd voor patiënten die door de behandelend reumatoloog een biological voorgeschreven hebben gekregen. Voorbeelden van biologicals zijn Humira, Enbrel, Cimzia en Simponi, Remicade, Mabthera en Orencia.

Het doel van deze folder is om u informatie te geven over de procedure die gevolgd wordt bij het aanvragen van dit medicijn door de verpleegkundig reumaconsulente. Wanneer u start met biological, krijgt u in een persoonlijk gesprek met de verpleegkundig reumaconsulente uitgebreide informatie over de werking, bijwerking en aandachtspunten.

In deze folder geven wij informatie over de procedure bij het starten van biologicals die door middel van een injectie in het onderhuids vetweefsel (subcutaan) toegediend worden.

U leest informatie over:

- Wat zijn biologicals;
- Onderzoeken voorafgaand aan de behandeling;
- Starten met het medicijn;
- Leren injecteren bij de verpleegkundig reumaconsulente;
- Levering medicijnen door de poli-Apotheek.

Wat zijn biologicals

Biologicals is de verzamelnaam van een groep medicijnen die onder verschillende merknamen op recept zijn te verkrijgen.

Voorbeelden zijn:

- Humira
- Enbrel
- Cimzia
- Simponi
- Orencia (ook mogelijk via infuus)

Deze worden subcutaan toegediend, dus via een injectie in uw bovenbeen of buik.

Andere voorbeelden van Biologicals zijn:

- Remicade
- Mabthera

Deze worden toegediend via een infuus op de afdeling dagbehandeling en worden in deze folder niet verder behandeld.

De biologicals worden op het gebied van reumatologie voorgeschreven bij de behandeling van:

- Reumatoïde Artritis
- Artritis Psoriatica
- Ziekte van Bechterew
- Jeugdreuma

Werking van biologicals

Biologicals blokkeren een lichaamseigen eiwit van het afweersysteem. Afhankelijk van de keuze van de biological wordt een ander eiwit geblokkeerd. Door een eiwit (ook wel cytokine genoemd) te blokkeren, neemt het aantal ontstekingen sterk af. Meestal duurt het enkele weken voordat u dit effect merkt. Op lange termijn beperkt deze behandeling de gewrichtsschade.

Onderzoeken voorafgaand aan de behandeling

Voordat de behandeling met een biological kan beginnen, moet uitgesloten worden dat u ooit besmet bent geweest met de tuberculosebacterie (TBC) of hepatitis. Deze ziektes kunnen ernstig opvlammen bij het gebruik van een biological.

Besmetting wil niet zeggen dat u de ziekte heeft, maar wel dat uw lichaam antistoffen tegen de ziekte maakt.

Screening TBC

De screening op TBC bestaat uit verschillende onderdelen:

- Vragenlijst. De reumatoloog vult samen met u een vragenlijst in om in te schatten hoe hoog het risico is op een TBC-besmetting. Afhankelijk van deze uitkomsten worden verdere onderzoeken ingezet.

- Röntgenfoto van de longen, TBC bevindt zich voornamelijk in de longen. De doktersassistente maakt een afspraak voor u op de afdeling Radiologie, balie 105.
- Mantoux-test. Dit is een test om vast te stellen of u ooit in aanraking bent geweest met TBC. Er wordt een kleine injectie gezet in de huid van uw onderarm. Na enkele dagen wordt dit plekje beoordeeld op zwelling en roodheid. Zowel het zetten als het aflezen van de mantoux gebeurt op het afdelingslaboratorium, balie 188.
- T-spot is een bloedtest waarbij gekeken wordt of u ooit in aanraking bent geweest met TBC. Voor deze test maakt de doktersassistente een afspraak voor u. Bloedafname vindt plaats bij het afdelingslaboratorium, balie 188.

De reumatoloog beoordeelt de uitslagen. Als de uitslagen afwijkend zijn, mag u nog niet starten met een biological en wordt u doorverwezen naar de longarts.

Mogelijk heeft u in het verleden een BCG vaccinatie gehad. Deze vaccinatie heeft invloed op de mantoux-test en T-spot. Indien u deze vaccinatie heeft gehad, verzoeken we u dit aan uw behandelend arts te melden.

Screening hepatitis

Door middel van een bloedonderzoek wordt gekeken of u in aanraking bent geweest met hepatitis B of C. Indien dit het geval is, wordt u doorverwezen naar een Maag-, Darm- & Leverarts.

Starten met het medicijn

De reumatoloog en verpleegkundig reumaconsulenten controleren de uitslagen van de verschillende onderzoeken. De uitslagen van de verschillende testen zijn pas na enkele dagen bekend. Als de onderzoeken geen aanwijzingen geven voor TBC of hepatitis, kunt u starten met een biological.

De reumatoloog verstuurt het recept voor u naar de poli-apotheek. U krijgt dus geen recept mee naar huis.

Sinds 1 januari 2012 worden de biologicals verstrekt vanuit het budget van Franciscus Gasthuis & Vlietland, de ziektekostenverzekeraar speelt hierbij geen directe rol meer.

Dit heeft tot gevolg dat u de biological uitsluitend via de poli-apotheek van Franciscus Gasthuis & Vlietland geleverd kunt krijgen.

Als u mag starten met een biological, neemt de reumaconsulente contact met u op voor het maken van een afspraak op korte termijn. Tijdens deze afspraak krijgt u uitleg over de werking en mogelijke bijwerkingen van de biological. Ook krijgt u uitleg en instructie voor het injecteren.

Op de afgesproken datum haalt u eerst de medicatie op bij de poli-apotheek van Franciscus Gasthuis in de Centrale Hal, begane grond. Zorg ervoor dat u ongeveer een kwartier voor uw afspraak met de consulente bij de Poli-Apotheek bent in verband met eventuele wachttijden. Hierna mag u zich melden bij balie 178 voor uw afspraak bij de reumaconsulente.

Bewaren en vervoeren van Biologicals

Biologicals moeten koel bewaard worden.

U krijgt bij het afhalen van de medicatie naast een informatie pakket een naaldencontainer mee.

Afspraak bij de verpleegkundig reumaconsulente

De reumaconsulente leert u hoe u de injectie toedient. In de meeste gevallen is een éénmalige instructie voldoende. Tijdens deze afspraak krijgt u uitgebreide informatie over het medicijn, de werking en mogelijke bijwerkingen en frequentie van toediening. Ook komen onderwerpen als vakantie, vervoer en hoe om te gaan met infecties aan bod. Tijdens deze afspraak meet de reumaconsulente samen met u de actuele ziekteactiviteit door middel van een DAS of BASDAI-onderzoek.

Voor sommige patiënten is het niet mogelijk om zelf te injecteren. In dat geval gaat de reumaconsulente met u op zoek naar een passende oplossing.

Levering medicijnen door de Poli-Apotheek

De Poli-Apotheek draagt zorg voor de vervolgleveringen van de biological. Binnen de regio kunnen de medicijnen op verzoek worden thuisbezorgd. Een andere mogelijkheid is dat u uw medicijnen ophaalt tijdens een controle bezoek aan de reumatoloog of verpleegkundig reumaconsulente. De Poli-Apotheek maakt hierover afspraken met u.

Uw eigen apotheek en huisarts worden geïnformeerd door de Poli-Apotheek van Franciscus Gasthuis of reumatoloog over het starten met het medicijn.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u op werkdagen van 8.30 tot 16.00 uur telefonisch contact opnemen met de verpleegkundig reumaconsulenten, via telefoonnummer 010 – 461 6167 of via e-mail reumaconsulenten@franciscus.nl.